

Jaunsardzes centrs

Valsts aizsardzības mācība

Jaunsardzes centrs

SATURS

1	VAM kursa mērķis un uzdevumi	
2	VAM grupu plānojums	
3	VAM vidējā vispārizglītojošā iestādē	
4	VAM vidējās profesionālās izglītības iestādē	
5	VAM kursa moduļi	
		VAM nodarbību plānojums 6
		VAM programmas ieviešanas grafiks 7
		VAM instruktors 8
		Statistika 9
		Administratīvie jautājumi 10

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

SATURS

1 VAM kursa mērķis un uzdevumi

2

VAM apmācību bloki

3

VAM vidējā vispārizglītojošā
iestādē

4

VAM vidējās profesionālās
izglītības iestādē

5

VAM kursa moduļi

VAM nodarbību plānojums

6

VAM programmas
ieviešanas grafiks

7

VAM instruktors

8

Statistika

9

Administratīvie jautājumi

10

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

1

MĒRĶIS

Veidot aktīvu, mobilu un rīkoties spējīgu sabiedrības locekli, kurš **grib un spēj aizstāvēt** sevi, līdzcilvēkus un Latviju krīzes gadījumā.

UZDEVUMI

- ✓ attīstīt uz pilsoniskām vērtībām un uz pilsonisko apziņu balstītu **Latvijai piederīgu personību**, kas aktīvi līdzdarbojas un iesaistās politiskajā un sabiedriskajā dzīvē;
- ✓ attīstīt un veidot izpratni par **valsts aizsardzības prasmēm**;
- ✓ patstāvīgi pilnveidot savu **fizisko sagatavotību** (t. sk. veicot specifiskus militāros vingrinājumus);
- ✓ pilnveidot zināšanas un prasmes, kas dod iespēju izglītības turpināšanai un **karjeras veidošanai valsts aizsardzībā**;
- ✓ veicināt skolēnu interesi par dienestu Nacionālajos bruņotajos spēkos, militāro specialitāšu daudzveidību.

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

SATURS

1

VAM kursa mērķis uzdevumi

2

VAM grupu plānojums

3

VAM vidējā vispārizglītojošā
iestādē

4

VAM vidējās profesionālās
izglītības iestādē

5

VAM kursa moduļi

VAM nodarbību plānojums

6

VAM programmas
ieviešanas grafiks

7

VAM instruktors

8

Statistika

9

Administratīvie jautājumi

10

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

2

VAM GRUPU PLĀNOJUMS

1
instruktors

2 un vairāk
instruktori

8-15
skolēni/audzēkņi

Vairāk kā 15
skolēni/audzēkņi

1 mācību grupa

2 un vairāk
mācību grupas

2 un vairāk
mācību dienas

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

SATURS

1	VAM kursa mērķis un uzdevumi	
2	VAM grupu plānojums	
3	VAM vispārējās vidējās izglītības iestādē	
4	VAM profesionālās vidējās izglītības iestādē	
5	VAM kursa moduļi	
	VAM nodarbību plānojums	6
	VAM programmas ieviešanas grafiks	7
	VAM instruktors	8
	Statistika	9
	Administratīvie jautājumi	10

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

VAM VISPĀRĒJĀS VIDĒJĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒ

3

Viena mācību diena
vienu reizi mēnesī

10. KLAŠE

70 mācību stundas mācību gada ietvaros

- 1 nometne (jūnijs un jūlijs) = 11 dienas pa 8 H
- Kopā: 88 h

11. KLAŠE

70 mācību stundas mācību gada ietvaros

- 1 nometne (jūnijs un jūlijs) = 11 dienas pa 8 H
- Kopā: 88 h

INTEREŠU IZGLĪTĪBA

Jaunsardzes centrs

SATURS

1	VAM kursa mērķis un uzdevumi	
2	VAM grupu plānojums	
3	VAM vispārējās vidējās izglītības iestādē	
4	VAM profesionālās vidējās izglītības iestādē	
5	VAM kursa moduļi	
	VAM nodarbību plānojums	6
	VAM programmas ieviešanas grafiks	7
	VAM instruktors	8
	Statistika	9
	Administratīvie jautājumi	10

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

4

VAM PROFESIONĀLĀS VIDĒJĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒ

Viena mācību diena
vienu reizi mēnesī

1. un 2.KURSS
VAI
2. un 3.KURSS

VAM īstenošanu
plāno, izvērtējot
tehniskuma mācību
specifiku

70 mācību stundas mācību gada
ietvaros

70 mācību stundas mācību gada
ietvaros

INTEREŠU IZGLĪTĪBA

1 nometne (jūnijs un jūlijs) =
11 dienas pa 8 H
Kopā: 88 h

- 1 nometne (jūnijs un jūlijs) =
11 dienas pa 8 H
- Kopā: 88 h

3. vai 4.KURSS

- **Prakse NBS** – max.
960 mācību stundas
mācību gada ietvaros.
- **Kopā: 960 h**

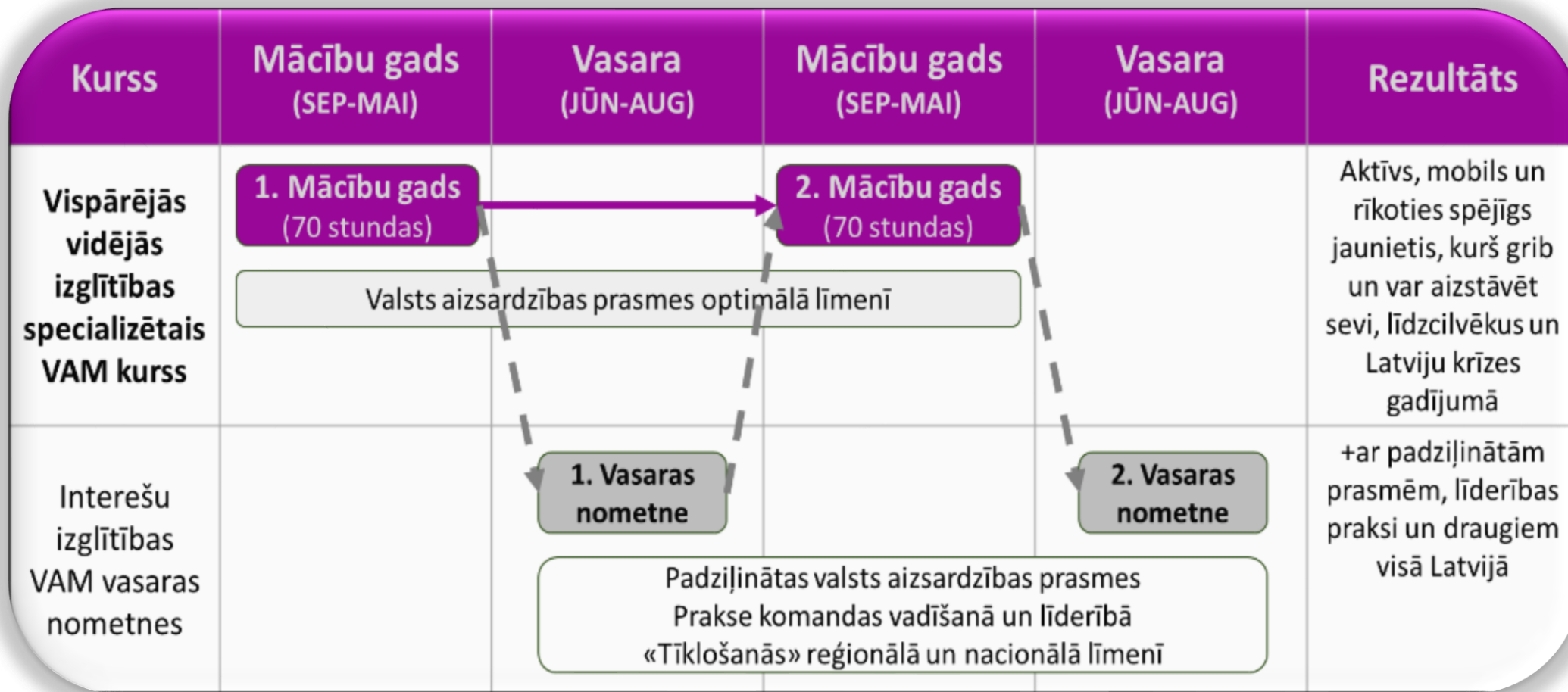
Prakse 4. kursā var tikt aizstāta ar
piedāvāto praksi NBS.

METODE

Jaunsardzes centrs

VAM KURSA UN VAM INTEREŠU IZGLĪTĪBAS MIJIEDARBĪBA

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

SATURS

1

VAM mērķis un uzdevumi

2

VAM grupu plānojums

3

VAM vidējā vispārizglītojošā
iestādē

4

VAM vidējās profesionālās
izglītības iestādē

5

VAM kursa moduļi

VAM nodarbību plānojums

6

VAM programmas
ieviešanas grafiks

7

VAM instruktors

8

Statistika

9

Administratīvie jautājumi

10

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

VAM KURSA MODUĻI

5

Pilsoniskā aktivitāte valsts drošības
kontekstā

Noturība krīzes situācijās un vadība

Valsts aizsardzības iemaņas

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

VAM KURSA MODUĻI

Pilsoniskā aktivitāte valsts drošības kontekstā

Ieteicamais laiks moduļa apguvei
19 mācību stundas

Moduļa apguves mērķis:

- ✓ iepazīstoties, analizējot un diskutējot par dažādām *pilsoniskās aktivitātes formām* no valsts apdraudējuma skatu punkta
- ✓ veidot un nostiprināt izpratni par valsts attīstības un aizsardzības pamatprincipiem un individuālās pilsoniskās atbildības nozīmi, radot *gribu aizsargāt Latviju*;
- ✓ attīstīt un stiprināt uz pilsoniskām vērtībām un apziņu balstītu *Latvijai piederīgu personību*, kura aktīvi līdzdarbojas politiskajā un sabiedriskajā dzīvē kā lokālā, tā reģionālā un nacionālā līmenī

Jaunsardzes centrs

VAM KURSA MODUĻI

Pilsoniskā aktivitāte valsts drošības kontekstā

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

VAM KURSA MODUĻI

Noturība krīzes situācijās un vadība

Ieteicamais laiks moduļa apguvei
7 mācību stundas

Moduļa apguves mērķis:

- ✓ iepazīstoties ar visaptverošas valsts aizsardzības sistēmu, veidot izpratni par *indivīda lomu valsts drošības stiprināšanā* un sadarbības efektivitāti sociālpolitisko procesu ietekmēšanā;
- ✓ diskutējot, analizējot un modelējot dažādus līderības un vadības modeļus, praktiskā darbībā gūt pieredzi un *attīstīt publiskas uzstāšanās un vadības prasmes*, radot pamatu izglītības turpināšanai un savas karjeras veidošanai.

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

VAM KURSA MODUĻI

Noturība krīzes situācijās un vadība

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

VAM KURSA MODUĻI

Valsts aizsardzības iemaņas

Ieteicamais laiks moduļa apguvei
114 mācību stundas

Moduļa apguves mērķis:

- ✓ veidot un attīstīt rīcībai krīzes situācijā un *valsts aizsardzībai noderīgas prasmes*;
- ✓ veicināt mērķtiecīgu izglītošanos valsts aizsardzības jomā, biedriskuma, līderības, drošsirdības, *disciplīnas* veidošanā un patstāvīgā *fizisko spēju pilnveidošanā*;
- ✓ rosināt interesi izglītības turpināšanai un karjeras veidošanai visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas ietvaros;
- ✓ kļūt par aktīvu, mobilo un rīkoties spējīgu sabiedrības locekli, kurš *grib un spēj aizstāvēt* sevi, līdzcilvēkus un Latviju krīzes gadījumā.

Jaunsardzes centrs

VAM KURSA MODUĻI

Valsts aizsardzības iemaņas

Jaunsardzes centrs

SATURS

1	VAM mērķis un uzdevumi	
2	VAM grupu plānojums	
3	VAM vidējā vispārizglītojošā iestādē	
4	VAM vidējās profesionālās izglītības iestādē	
5	VAM kursa moduļi	
	VAM nodarbību plānojums	6
	VAM programmas ieviešanas grafiks	7
	VAM instruktors	8
	Statistika	9
	Administratīvie jautājumi	10

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

6

VAM NODARBĪBU PLĀNOJUMS

VAM kursa 1. mācību gada tematu pārskats

Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs
Normatīvie akti	Militārā topogrāfija un orientēšanās	Noturība krīzes situācijās un vadība	Pilsoniskā aktivitāte valsts drošības kontekstā	Normatīvie akti	Droša apiešanās ar ieročiem un šaušana ar pneimatiku	Droša apiešanās ar ieročiem un šaušana ar pneimatiku	Droša apiešanās ar ieročiem un šaušana ar pneimatiku	Pilsoniskā aktivitāte valsts drošības kontekstā
Ierindas prasmes	Lauka kaujas iemaņas	Pilsoniskā aktivitāte valsts drošības kontekstā	Militārā topogrāfija un orientēšanās	Lauka kaujas iemaņas	Sakaru procedūras un kiberdrošība	Militārā topogrāfija un orientēšanās	Sakaru procedūras un kiberdrošība	Ierindas prasmes
Noturība krīzes situācijās un vadība		Lauka kaujas iemaņas	Ierindas prasmes	Pilsoniskā aktivitāte valsts drošības kontekstā	Lauka kaujas iemaņas	Sakaru procedūras un kiberdrošība	Lauka kaujas iemaņas	Droša apiešanās ar ieročiem un šaušana ar pneimatiku

No vienkāršā uz sarežģīto

Drošība pirms praktiskās darbības

Atsevišķie elementi pirms kompleksiem uzdevumiem

Jaunsardzes centrs

6

VAM NODARBĪBU PLĀNOJUMS

VAM kursa 2. mācību gada tematu pārskats

Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs
Droša apiešanās ar ieročiem un šaušana ar pneimatiku	Lauka kaujas iemaņas	Pilsoniskā aktivitāte valsts drošības kontekstā	Pilsoniskā aktivitāte valsts drošības kontekstā	Normatīvie akti	Normatīvie akti	Militārā topogrāfija un orientēšanās	Militārā topogrāfija un orientēšanās	Lauka kaujas iemaņas
Militārā topogrāfija un orientēšanās	Militārā topogrāfija un orientēšanās	Ierindas prasmes	Normatīvie akti	Pilsoniskā aktivitāte valsts drošības kontekstā	Droša apiešanās ar ieročiem un šaušana ar pneimatiku	Droša apiešanās ar ieročiem un šaušana ar pneimatiku	Droša apiešanās ar ieročiem un šaušana ar pneimatiku	
Sakaru procedūras un kibernetika	Droša apiešanās ar ieročiem un šaušana ar pneimatiku	Noturība krīzes situācijās un vadība	Lauka kaujas iemaņas	Militārā topogrāfija un orientēšanās	Ierindas prasmes	Lauka kaujas iemaņas		
Lauka kaujas iemaņas			Sakaru procedūras un kibernetika	Noturība krīzes situācijās un vadība				
			Militārā topogrāfija un orientēšanās					

No vienkāršā uz sarežģīto

Drošība pirms praktiskās darbības

Atsevišķie elementi pirms kompleksiem uzdevumiem

Jaunsardzes centrs

VAM NODARBĪBU PLĀNOJUMS

1 - Septembris		Tēma	Teorija/Prakse	Norises vieta
1.stunda	0800-0840	Ievads prezentācija par VAM	T	Skola
2.stunda	0850-0930	Jaunsargu ētikas kodekss, jaunsarga pienākumi	T	
3.stunda	0940-1020	Iekšējās kārtības noteikumi Drošības noteikumi jaunsargu nodarbībās un pasākumos	T	
4.stunda	1030-1110	Karavīra pienākumi pirms stāšanās ierindā un ierindā, noteikumos lietotie termini un definīcijas	T	
5.stunda	1120-1200	Pamatstāja, stāvoklis «Brīvi», pagriezieni uz vietas	P	
6.stunda	1240-1320	Pamatstāja, stāvoklis «Brīvi», pagriezieni uz vietas	P	
7.stunda	1330-1410	Pārvietošanās (soļu veidi)	P	
8.stunda	1420-1500	Kājnieka individuālā ekipējuma sagatavošana uzdevumam	P	

1 - Aprīlis		Tēma	Teorija/Prakse	Norises vieta
1.stunda	0800-0840	ATKĀRTOJUMS: Dažādi šaušanas stāvokļi; Precīzās šaušanas pamatprincipi; Komandas uz ugunsliņijas; «Darbības ar ieročiem tests»	P	Lauka nodarbības
2.stunda	0850-0930	Praktiskā šaušana ar pneimatiku «Grupēšana», «Piešaušana»	P	
3.stunda	0940-1020	Praktiskā šaušana ar pneimatiku «Guļus» ar balstu	P	
4.stunda	1030-1110	Praktiskā šaušana ar pneimatiku «Guļus» ar balstu	P	
5.stunda	1120-1200	Balss procedūras; Fonētiskais alfabēts	P+ Tests	
6.stunda	1240-1320	Mērķa norāde	T	
7.stunda	1330-1410	Mērķa norāde	P	
8.stunda	1420-1500	Mērķa norāde	P+ Tests	

Teorētisko zināšanu apguve
sabalansēta ar praktiskām
aktivitātēm

Dažādas mācību metodes:
praktiskie militārie vingrinājumi
diskusijas
situāciju izpētes
politisko lomu spēles
grupas vadīšana
publiska, sava viedokļa aizstāvēšana
praktiskie darbi

Telpās:
*klasē, sporta zālē, slēgtā
šautuvē

Ārpus telpām:
*stadionā, parkā, mežā

6

Jaunsardzes centrs

SATURS

1	VAM mērķis un attīstāmās kompetences	
2	VAM apmācību bloki	
3	VAM vidējā vispārizglītojošā iestādē	
4	VAM vidējās profesionālās izglītības iestādē	
5	VAM kursa moduļi	
		VAM nodarbību plānojums
		6
		VAM programmas ieviešanas grafiks
		7
		VAM instruktors
		8
		Statistika
		9
		Administratīvie jautājumi
		10

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

7

VAM IEVIEŠANAS GRAFIKS

Valsts aizsardzības
mācības un Jaunsardzes
likums (05.01.2021.)

2018.gada 7.jūnijs
Saeimas lēmums VAM
iekļaušana vidējās
izglītības standartā

Pilotprojekts

2018. gads

VAM – piedāvājamās
izvēles priekšmets
Specializētais kurss

2020. gads

VAM – obligātais
priekšmets

Ministru kabineta 03.09.2019.
noteikumi Nr.416 «Noteikumi par
valsts vispārējās vidējās izglītības
standartu un vispārējās vidējās
izglītības programmu paraugiem.»

2024. gads

Jaunsardzes centrs

SATURS

1	VAM mērķis un attīstāmās kompetences	
2	VAM apmācību bloki	
3	VAM vidējā vispārizglītojošā iestādē	
4	VAM vidējās profesionālās izglītības iestādē	
5	VAM kursa moduļi	
		VAM dienas nodarbību saraksts
		6
		VAM programmas ieviešanas grafiks
		7
		VAM instruktors
		8
		Statistika
		9
		Administratīvie jautājumi
		10

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

8

VAM INSTRUKTORS

Klātiene/
neklātiene

LSPA students -
Profesionālās
augstākās izglītības
bakalaura studiju
programma
"Veselība, fiziskā
aktivitāte un
drošība"

AM/MK
kvalifikācijas
kursi

Augstākā
pedagoģiskā
izglītība

Karavīrs,
zemessargs vai
rezerves karavīrs

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

VAM INSTRUKTORS

Jaunsardzes centrs

SATURS

1	VAM mērķis un attīstāmās kompetences	
2	VAM apmācību bloki	
3	VAM vidējā vispārizglītojošā iestādē	
4	VAM vidējās profesionālās izglītības iestādē	
5	VAM kursa moduļi	
		VAM dienas nodarbību saraksts
		VAM programmas ieviešanas grafiks
		VAM instruktors
		Statistika
		Administratīvie jautājumi

Jaunsardzes centrs

9

STATISTIKA

2018./2019. mācību gads

2019./2020.mācību gads

2020./2021.mācību gads

Izglītības iestāžu skaits

13

Kopā: 53

10.klase – 50

11.klase - 13

Kopā: 69

10.klase – 60

11.klase - 50

Skolēnu skaits mācību gadā

162

Kopā: 1018

10.klase – 875

11.klase – 143

Kopā: 2043

10.klase – 1326

11.klase – 717

Skolēnu skaits nometnē

67

10.klase – 73

11.klase – 41

Jaunsardzes centra instruktori – VAM skolotāji

13

43

65

Jaunsardzes centrs

9

STATISTIKA 2020./2021.mg.

11

375

12

10

382

11

16

470

16

23

488

16

9

328

10

Jaunsardzes centrs

SATURS

1	VAM mērķis un attīstāmās kompetences	
2	VAM apmācību bloki	
3	VAM vidējā vispārizglītojošā iestādē	
4	VAM vidējās profesionālās izglītības iestādē	
5	VAM kursa moduļi	
		VAM dienas nodarbību saraksts
		VAM programmas ieviešanas grafiks
		VAM pilotprojekta skolas
		Statistika
		Administratīvie jautājumi
		6
		7
		8
		9
		10

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

Administratīvie jautājumi – mācību iestādes ieguvumi

Daudzpusīgs
mācību satura
piedāvājums

Disciplīnas
uzlabojumi
mācību iestādē

Nav
nepieciešami
papildus resursi
no mācību
iestādes

VAM standarts,
un mācību
programma
piedāvā
mūsdienīgu un
praktisku
(kinestētisku)
pieeju

VAM nodarbību
plāni nodrošina
caurvijas metodi
ar citiem mācību
priekšmetiem

Nodrošinājums ar
nepieciešamajiem
metodiskajiem un
materiālajiem
līdzekļiem

Jaunsardzes centrs

Administratīvie jautājumi – VAM realizācijas process

Skola informē JC par vēlmi uzsākt VAM:

- Piedāvā skolēniem VAM specializēto kursu;
- Apņemas pielāgot mācību procesu (1 diena mēnesī – VAM);
- Nodrošina mācību grupu (8-15 skolēni);
- Nodrošina klasi;
- Nodrošina atsevišķu, apsildāmu noliktavu (20 m²) vai vietu konteineram (video novērošana + elektrības pieslēgums).

JC izskata iespēju nodrošināt Jaunsargu instruktoru un paziņo lēmumu PV un mācību iestādei.

JC sagatavo un noslēdz līgumu ar pašvaldību vai profesionālo vidējo izglītības iestādi par Jaunsardzes un/vai VAM īstenošanu pašvaldības teritorijā.

JC norīko Jaunsargu instruktoru uz mācību iestādi:

- Darba tiesiskās attiecības ar JC un samaksa no JC (mācību iestāde neiekļauj iestādes tarifācijā);
- Vada VAM nodarbības un konsultācijas, saskaņā ar mācību iestādes stundu sarakstu;
- Aizpilda mācību iestādes e-klasi un informāciju nosūta JC;
- Sadarbojas ar mācību iestādes vadību un pedagogu kolektīvu.

Jaunsardzes centrs

Administratīvie jautājumi – VAM integrācija

Pamatsaraksts	1. nedēļa	2. nedēļa	3. nedēļa	4. nedēļa
PIRMDIENA				
Kultūras pamati(2)	Kultūras pamati(2)	Kultūras pamati(2)	Kultūras pamati(2)	Kultūras pamati(2)
Matemātika(2)	Matemātika(2)	Matemātika(2)	Matemātika(2)	Matemātika(2)
Fizika(2)	Fizika(2)	Fizika(2)	Fizika(2)	Fizika(2)
Vēsture(2)	Vēsture(2)	Vēsture(2)	Vēsture(2)	Vēsture(2)
OTRDIENA				
Ģeogrāfija(2)	Ģeogrāfija(2)	Ģeogrāfija(2)	Ģeogrāfija(2)	Ģeogrāfija(2)
Fizika(2)	Fizika(2)	Fizika(2)	Fizika(2)	Fizika(2)
Matemātika(2)	Matemātika(2)	Matemātika(2)	Matemātika(2)	Matemātika(2)
VAM(2)	Angļu valoda(2)		Latviešu valoda(2)	Bioloģija (1)
				Ķīmija (1)
TREŠDIENA				
Angļu valoda(2)	Angļu valoda(2)	VAM(2)	Angļu valoda(2)	Angļu valoda(2)
Latviešu valoda(2)	Latviešu valoda(2)	VAM(2)	Latviešu valoda(2)	Latviešu valoda(2)
Bioloģija(1)	Bioloģija(1)	VAM(2)	Bioloģija(1)	Bioloģija(1)
Ķīmija (1)	Ķīmija (1)	VAM(2)	Ķīmija (1)	Ķīmija (1)
CETURTDIENA				
Soc.zinātnes(2)	Soc.zinātnes(2)	Soc.zinātnes(2)	Soc.zinātnes(2)	Soc.zinātnes(2)
Angļu valoda(2)	Angļu valoda(2)	Angļu valoda(2)	Angļu valoda(2)	Angļu valoda(2)
Ķīmija(2)	Ķīmija(2)	Ķīmija(2)	Ķīmija(2)	Ķīmija(2)
Debates(1)	Debates(1)	Debates(1)	Debates(1)	Debates(1)
PIEKTDIENA				
Sports un veselība(2)	Sports un veselība(2)	Sports un veselība(2)	Sports un veselība(2)	Sports un veselība(2)
Latviešu valoda(2)	Latviešu valoda(2)	Latviešu valoda(2)	Latviešu valoda(2)	Latviešu valoda(2)
Matemātika(2)	Matemātika(2)	Matemātika(2)	Matemātika(2)	Matemātika(2)
Kultūras pamati(1)	Kultūras pamati(1)	Kultūras pamati(1)	Kultūras pamati(1)	Kultūras pamati(1)

PALDIES PAR UZMANĪBU

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA